

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget indebærer en omformulering og delvis ændring af straffelovens bestemmelser om tavshedspligt. Formålet med lovforslaget er at afklare visse tvivlsspørgsmål ved fortolkningen af de gældende bestemmelser om tavshedspligt i straffelovens § 152 og § 264 b og på forskellige punkter at forenkle og tydeliggøre bestemmelsernes indhold.

Lovforslaget indeholder lige som den gældende straffelov bestemmelser om tavshedspligt for såvel personer, der virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, som personer der udøver eller har udøvet en virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse. Derimod foreslås den specielle regel om tavshedspligt for personer, som arbejder for en virksomhed, der maskinelt behandler eller opbevarer oplysninger for det offentlige, ophævet og erstattet af en generel bestemmelse om tavshedspligt for personer, som er eller har været beskæftiget med opgaver, som udføres efter aftale med en offentlig myndighed. Den specielle bestemmelse om tavshedspligt for personer, der virker eller har virket ved telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige, foreslås opretholdt.

Bestemmelserne om tavshedspligt, der nu findes dels i straffelovens kapitel 16 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, dels i kapitel 27 om freds- og æreskrænkelser, samles efter lovforslaget i kapitel 16 under kapiteloverskriften »forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv m.v.«

Der foreslås ikke herudover ændringer i de grundlæggende synspunkter, som de nugældende regler om tavshedspligt bygger på.

Strafferammen for krænkelse af tavshedspligten i offentlig tjeneste eller hverv m.v. foreslås ændret fra at være bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 1 år, til at være bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Der er ikke herved tilsigtet en almindelig ændring af strafniveauet. Muligheden for at skærpe straffen, når krænkelsen af tavshedspligten sker for at skaffe den pågældende eller andre uberettiget vinding,

foreslås opretholdt med den ændring, at straffen også kan skærpes, når der i øvrigt foreligger skærpende opstændigheder. Straffens maksimum ændres samtidig fra fængsel indtil 3 år til fængsel indtil 2 år. Overtrædelse af tavshedspligten foreslås som hovedregel undergivet offentlig påtale. Hvis der ved overtrædelsen alene er krænket private interesser, foreslås overtrædelsen dog undergivet privat påtale, subsidiært betinget offentlig påtale.

2. Lovforslaget bygger på betænkning nr. 998/1984 om tavshedspligt afgivet af det af justitsministeriet den 18. juli 1979 nedsatte udvalg og på straffelovrådets udtalelse af 13. maj 1985 om straffelovens regler om krænkelse af tavshedspligt. Udtalelsen er optrykt som bilag 1 til dette lovforslag. Udtalelsen er afgivet på baggrund af et lovudkast, som justitsministeriet havde udarbejdet med udgangspunkt i det lovudkast, der findes i tavshedspligtsudvalgets betænkning.

Betænkningen indeholder side 30-39 en udførlig redegørelse for tilblivelsen af de gældende regler om tavshedspligt i straffelovens § 152 og §§ 264 b og 264 c. Den nuværende udformning af bestemmelserne er et resultat af den revision, der bl.a. på baggrund af straffelovrådets betænkning nr. 601/1971 om privatlivets fred gennemførtes ved lov nr. 89 af 29. marts 1972. Der henvises til Folketingstidende 1971/72, forhandlingerne sp. 723, 1989 ff, 3893 f og 4187 f, tillæg A, sp. 545, tillæg B, sp. 631.

3. Efter den gældende bestemmelse i straffelovens § 152 straffes den, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år, hvis han røber eller uberettiget udnytter, hvad han i tjenestens eller hvervets medfør har erfaret som hemmelighed, eller hvad der ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan. Sker det for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, kan straffen stige til fængsel i 3 år.

Bestemmelsen i stk. 1 finder også anvendelse efter, at stillingen er fratrukket, jfr. § 152, stk. 2. Reg-